

Sanomia Turusta

N:o 8. – 24.2.1871

Meitä on pyydetty Sanomista Turusta julkaisemaan seuraava kirje Amur-maasta:

Nahodka'sta elok. 29 p. 1870

Rakkaat sukulaiset ja tuttavat siellä rakastetussa isäimme maassa! Teitä kaikkia tahtoisin täydellä sydämen lemмен innolla lähestyä ja kuolevaisen käteni kautta terwehtää. Koska kolme-yhteinen Jumala on sen hyväksi nähnyt eroittaa meidät toisistamme niin kau'as ettei enää huultemme hyminä toisillemme kuulu, niin tahdon pitkän ajan takaa ilmoittaa teille, rakkaat sukulaiset ja ystävät, että terweytemme, Jumalan kiitos, on ollut puoliväläinen. Matkastamme, aiwan Turusta alkain, tahdon nyt lyhykäisesti tietä antaa. – Turusta lähdimme marraskuun 6 p:nä 1868, ja pääsimme seuraavana päivänä Stockholm'iin; sieltä Browiken'in kautta Norrköping'iin; 13 p. päästiin Kalmar'iin; sieltä Trawemynde'hen Saksan maalla; 15 p. pääsimme Lybeck'iin ja samana päivänä rautatietä myöten Hamburg'iin. Joulukuun 11p. lähdimme Hamburg'ista Rahodka nimisellä höyrylaiwalla, jota johdatti kateini Brolin, syntyisin Liedosta. 15 p. pääsimme Ramsgate'n kaupunkiin englannissa. Täällä sairastui waimoni niin että täytyi lääkäriä etsiä maista. 26 p. päästiin Southampton'iin; 31 p. Dartmouth'iin; tammik. 6p 1869; 16 p. päästiin Madeiraan, Afrikan maan-osaa. Täällä puolisoni jo oli terve. Helmik. 1 p. kuljettiin päiwäntasaajan yli; 4 p. päästiin Ascension saarelle; 24 p. Kap-kaupunkiin, hyvän toivon nokkaan; huhtik. 15 p. Jama'han; 20 p. Singapore'hen; toukok. 2 p. tulimme Honkong'iin ja 12 p. samaa kuuta pääsimme tähän toiwottuun Nahodka'n satamaan. – Tultuamme satamaan näytti seutu aiwan autiolta: paljaita wuoria, laaksoja ja alangoita. Siinä ilmestyi muuan huone-rytö, waltioneuws Furuhjelm'im asunto. Tästä herra Furuhjelm riensi iloiten meitä ottamaan vastaan. – Maa oli alusti meille wilheä katsella; wuoret owat suuria ja paljaita maapaikkoja; metsästä ei ole suurin tietoa. Lehtipuita on kaikenlaisia, waan ei rakensupuita. Koko maa on hywin ruohoinen; niityt owat suuret ja hywin heinäiset, aina 4 kyynärän pitkää ja hywin hyvää hiiren-hernettä sekä muuta, mitä Suomen wäkewämpään heinänlajiin tulee. Wiljankin kaswu on hyvä, waan ei meil-

Meitä on pyyhdytty Sanomisja Turusta julkaisemaan seuraawa kirje Amur-maasta:

Nahodka'sta elok. 29 p. 1870.

Rakkaat sukulaiset ja tuttavat siellä rakastetussa isäimme maassa! Teitä kaikkia tahtoisin täydellä sydämen lemмен innolla lähestyä ja kuolevaisen käteni kautta terwehtää. Koska kolme-yhteinen Jumala on sen hyväksi nähnyt eroittaa meidät toisistamme niin kau'as ettei enää huultemme hyminä toisillemme kuulu, niin tahdon pitkän ajan takaa ilmoittaa teille, rakkaat sukulaiset ja ystävät, että terweytemme, Jumalan kiitos, on ollut puoliväläinen. Matkastamme, aiwan Turusta alkain, tahdon nyt lyhykäisesti tietä antaa. – Turusta lähdimme marraskuun 6 p:nä 1868, ja pääsimme seuraavana päivänä Stockholm'iin; sieltä Browiken'in kautta Norrköping'iin; 13 p. päästiin Kalmar'iin; sieltä Trawemynde'hen Saksan maalla; 15 p. pääsimme Lybeck'iin ja samana päivänä rautatietä myöten Hamburg'iin. Joulukuun 11 p. lähdimme Hamburg'ista Nahodka nimisellä höyrylaiwalla, jota johdatti kateini Brolin, syntyisin Liedosta. 15 p. pääsimme Ramsgate'n kaupunkiin Englannissa. Täällä sairastui waimoni niin että täytyi lääkäriä etsiä maista. 26 p. päästiin Southampton'iin; 31 p. Dartmouth'iin; tammik. 6 p. 1869 Falmouth'iin; 16 p. päästiin Madeiraan, Afrikan maan-osaa. Täällä puolisoni jo oli terve. Helmik. 1 p. kuljettiin päiwäntasaajan yli; 4 p. päästiin Ascension saarelle; 24 p. Kap-kaupunkiin, hyvän toivon nokkaan; huhtik. 15 p. Jama'han; 20 p. Singapore'hen; toukok. 2 p. tulimme Honkong'iin ja 12 p. samaa kuuta pääsimme tähän toiwottuun Nahodka'n satamaan. – Tultuamme satamaan näytti seutu aiwan autiolta: paljaita wuoria, laaksoja ja alangoita. Siinä ilmestyi muuan huone-rytö, waltioneuws Furuhjelm'in asunto. Tästä herra Furuhjelm riensi iloiten meitä ottamaan vastaan. – Maa oli alusti meille wilheä katsella; wuoret owat suuria ja paljaita maapaikkoja; metsästä ei ole suurin

lä vielä kaikista kaswuista toiwoa ole, pait juurikaswista; ne näyttävät hywin menestywän. – Pellot owat multaiset ja awulliset. – Asukkaita täällä ei ole kuin juuri wähän, osaksi wenäläisiä, osaksi kiinalaisia. – Ilman-ala on kowa, toisinaan auringon paiste hywinkin kuuma ja poutainen, toisinaan taas ankarat sateet sekä aiwan kowat pakkaset, jotka aina yhtywät tuulen kans-

sa ja tekewät työnteolle haittaa. Karjaa on kai-
kenlaista. Niiden hinnat: hevonen 50-60 ruplaa;
härkä 40 rupl.; lehmä 30 rupl.; lammas 6-8 rupl.;
ruokatawara: 1 jauhokuli 20 rupl.; suolat 50 kop.
leiwickä; perunat 50 kop. (leiwickä?); juoma
 $\frac{3}{4}$ kannua sprit-wiinaa 1 rupl.; sokeri ja kahwe
40 kop. naula. Kaikkia näitä saimme alussa lai-
naksi, mutta täst'edes ei sanota saawan muutoin
kuin ostamalla. – Kaupunkimme on jo hywässä
alussa; siellä ja täällä töröttää jo kiwimuureja ja
suuri rauta-makasiini, tulisaha, jossa myös käy
jauhomylly. Aineita näihin toimme tullessamme.
Suuri suru on meillä nyt, kun kesäk. 15 p. saim-
me sen ikävän sanoman, että meidän hywä meri-
hewosemme oli surmansa saanut Kiinan meressä
ja jäi sinne. Se jo niin huolellisesti meitä kuwus-
saan kuljetti Hamburgista tänne monen myrskyn
ja waaran läpi ja olisi vielä eteenpäinkin puutte-
tamme poistanut. Laiwanwäki kuitenkin pelas-
tui. Katteini Brolin sitä ei enää johdattanut, waan
siihen tuli toinen katteini, joka meni ensi kertaa
ulos, ja heti hukutti laiwan. – Asuntoni minun
on kaupungin maissa ja peltoni kaupungin rajal-
la. Toiset suomalaiset owat siellä täällä. – Karjaa
minulla on: 2 hewoista, 1 warsa, 2 härkää, 3 leh-
mää, 3 lehmusta wasikkaa. – Puutteet owat suu-
ret näin alkaissa oudossa maassa. Pappia meillä
ei vielä ole, eikä kirkkoa. Lasten opettajan mei-
dän pitäisi saaman ensi syksynä. Tämä pitää pa-
pinkin wirkaa ensi aluksi toimittaman siksi kun
ennätetään saada pappi. – Ei nyt mitään muuta
tällä erällä kuin tuhannet terwieset sukulaisille
ja tuttawille. Älkää unhottako meitäkään, waik-
ka olemme teistä kowin etäällä; me muistamme
aina teitä.

Berndt Grönlund.

Sanomia Turusta

N:o 3. – 19.1.1872

– **Amurista** eräältä suomalaiselta tullut kirje 28 p:ltä wiime kesäkuuta oh julaistuna Wikingenisä ja sisältää muun muassa seuraawata:

”Pian kahden vuoden kokemus on awannut silmämme näkemään tämän maan ilman-alaa ja muita aineellisia etuja. Talwella on usein 20 asteen pakkasia kowine pohjatuulineen, kesällä sateita sumuineen; ilmaa siis saattaa sanoa huonoksi. Maan laatu on hedelmällistä useilla paikoin, se on tunnustettava, mutta kaikki kypsy myöhään ja on surkastumassa rikkaruuhon. Kulkuyhdistyksiä ei ole minkään näköisiä, ja sen lisäksi kauhea kalleus ja ihmisten puute tekee suuria haittoja tulewaisuudelle. Siitä pitäin kuin me tulimme tänne, ei ole muita ketään muuttanut tänne, waan päinwastoin owat kaikki, jotka owat woineet, muuttaneet täältä pois. Luullaan yleensä departementin-
kin silmäin auenneen ja sen aikowan peruuttaa kaikki ja jättää tila jälleen kruunun huostaan. Tämä olisi minun wiisainta, sillä ei se kaukaisimmassa tulewaisuudessakaan saa korvoja tänne hautaamistansa pääomista. 400 tuhatta hopearuplaa on rahodka jo maksanut, ja mitä näillä rahoilla on toimeen saatu? Kymmenkunta rakennusta on laitettu ja kallis wirkamiehistö palkattu. Palkat nousewat noin 25 tuhanteen ruplaan joka vuosi; wirkamiesten toimenä on waan panna kirjaan omat menonsa. Siirtolaisissa on mieswäkeä noin 50, – kas siinä kaunis kuwa maan tulewaisuudesta”.

myöhään ja on surkastumassa rikkaruuhon. Kulkuyhdistyksiä ei ole minkään näköisiä, ja sen lisäksi kauhea kalleus ja ihmisten puute tekee suuria haittoja tulewaisuudelle. Siitä pitäin kuin me tulimme tänne, ei ole muita ketään muuttanut tänne, waan päinwastoin owat kaikki, jotka owat woineet, muuttaneet täältä pois. Luullaan yleensä departementin-
kin silmäin auenneen ja sen aikowan peruuttaa kaikki ja jättää tila jälleen kruunun huostaan. Tämä olisi minun wiisainta, sillä ei se kaukaisimmassa tulewaisuudessakaan saa korvoja tänne hautaamistansa pääomista. 400 tuhatta hopearuplaa on rahodka jo maksanut, ja mitä näillä rahoilla on toimeen saatu? Kymmenkunta rakennusta on laitettu ja kallis wirkamiehistö palkattu. Palkat nousewat noin 25 tuhanteen ruplaan joka vuosi; wirkamiesten toimenä on waan panna kirjaan omat menonsa. Siirtolaisissa on mieswäkeä noin 50, – kas siinä kaunis kuwa maan tulewaisuudesta”.

— Amurista eräältä Suomalaiselta tullut kirje 28 p:ltä wiime kesäkuuta on julaistuna Wikingenisä ja sisältää muun muassa seuraawata:

”Pian kahden vuoden kokemus on awannut silmämme näkemään tämän maan ilman-alaa ja muita aineellisia etuja. Talwella on usein 20 asteen pakkasia kowine pohjatuulineen, kesällä sateita sumuineen; ilmaa saattaa siis sanoa huonoksi. Maan laatu on hedelmällistä useilla paikoin, se on tunnustettava, mutta kaikki kypsy myöhään ja on surkastumassa rikkaruuhon. Kulkuyhdistyksiä ei ole minkään näköisiä, ja sen lisäksi kauhea kalleus ja ihmisten puute tekee suuria haittoja tulewaisuudelle. Siitä pitäin kuin me tulimme tänne, ei ole muita ketään muuttanut tänne, waan päinwastoin owat kaikki, jotka owat woineet, muuttaneet täältä pois. Luullaan yleensä departementin-
kin silmäin auenneen ja sen aikowan peruuttaa kaikki ja jättää tila jälleen kruunun huostaan. Tämä olisi minun wiisainta, sillä ei se kaukaisimmassa tulewaisuudessakaan saa korvoja tänne hautaamistansa pääomista. 400 tuhatta hopearuplaa on Rahodka jo maksanut, ja mitä näillä rahoilla on toimeen saatu? Kymmenkunta rakennusta on laitettu ja kallis wirkamiehistö palkattu. Palkat nousewat noin 25 tuhanteen ruplaan joka vuosi; wirkamiesten toimenä on waan panna kirjaan omat menonsa. Siirtolaisissa on mieswäkeä noin 50, – kas siinä kaunis kuwa maan tulewaisuudesta”.

Hämäläinen

N:o 1 – 3.1.1880

– **Amurin-maalta** kirjoitetaan yksityisessä kirjeessä, joka on lähetetty Wladiwostokin kaupungista viime elokuun 24 p:nä maamiestemme kohtaloa tuolla maailman toisessa ääressä walaisewia seikkoja, ja Sat. julkaisee siitä seuraawan otteen:

Ylipäällikkömme Furuhjelm'in kuoltua 1873 muutin minä, kertoo lähettäjä, perheineni tänne Wladiwostok'iin, jossa vieläkin asumme, ei karjaa hoitaen ja maata wiljellen, kuten ennen Rahodkassa, waan ansaiten käsityöllä elatuksemme. Karjanhoito ei täällä menesty sopimattoman ilmanlaadun vuoksi. Kohta tultuamme tänne kuoli karjamme ja sen elatuskin tuli työlääksi kun niityt oliwat kaukana ja huonot ja työwäkeä wahan. W. 1876 aloimme karjanhoidon uudestaan, waan elukat nytkin kuoliwat, niin että saimme 200 ruplan häwiön. W. 1877 ryhdyin taas maanwiljelykseen perunain kasvatuksella, mutta sekin tuotti sadan ruplan häwiön; ainoastaan omalla tonttimaallani wiljelin vielä omiksi tarpeikseni perunoita, kaalia ja kurkkuja, sillä kohta tänne tultuani ostin minä oman tontin, josta maksoin 300 ruplaa ja rakennutin siihen huoneet 1,200 ruplan kustannuksella, omia waiwoja lukematta. Ulosmenot täällä jokapäiwäisessä elämässä owat aiwan kalliit, niinpä esim. polttopuut maksawat 8 ruplaa syli, raa-waan liha 5 ja metsän riistan liha 3r. leiwiskä, woi kalliina aikaa 1 r. naula, perunat 35 kop. Ja muuret 80 kop. Leiwiskä. Lohi maksaa waan ruplan ja 1 r. 50 kop. Leiw. Ruisjauhok maksawat 1 r. 15 kop. Ja riisryynit 2 r. leiw. Kahvi maksaa 60 kop. Ja sokuri 35 kop. Naula. Ilmanlaatu täällä on raskas ja epätasanen. Tawella wälistä lumetoin ja kowasti tuulinen; wälistä taas sataa kauheasti lunta ja pyryttää niin, että hukkuu ihmisiäkin; wälistä taas on kowa pakkanen. Kesä on myöskin epätasanen, sillä tämä paikka on toiselta puolelta liki kylmää ja toiselta liki lämmintä merta, niin että alinomaa seisoo sumu ja hiki ilmassa; wälistä tuulee ja sataa wettä ankarasti. – Waatteet kaikki pentywät ja homehtuwat arkussa, jos ei waan alinomaa niitä liikute-ta ja tuuleuteta ilmassa. Syksy on täällä vuoden kuivin ja kauniin aika. Maa on vielä asumaton ja perkaamatoin sekä hywin mäkinen. Metsissä on paljo ja kallista riistaa: willi-eläwiä, esim. tiikeriä, pantteria, karhuja, ilweksiä, susia, hirwiä,

— **Amurin-maalta** kirjoitetaan yksityisessä kirjeessä, joka on lähetetty Wladiwostokin kaupungista viime elokuun 24 p:nä maamiestemme kohtaloa tuolla maailman toisessa ääressä walaisewia seikkoja, ja Sat. julkaisee siitä seuraawan otteen:

Ylipäällikkömme Furuhjelm'in kuoltua 1873 muutin minä, kertoo lähettäjä, perheineni tänne Wladiwostok'iin, jossa vieläkin asumme, ei karjaa hoitaen ja maata wiljellen, kuten ennen Rahodkassa, waan ansaiten käsityöllä elatuksemme. Karjanhoito ei täällä menesty sopimattoman ilmanlaadun vuoksi. Kohta tultuamme tänne kuoli karjamme ja sen elatuskin tuli työlääksi kun niityt oliwat kaukana ja huonot ja työwäkeä wahan. W. 1876 aloimme karjanhoidon uudestaan, waan elukat nytkin kuoliwat, niin että saimme 200 ruplan häwiön. W. 1877 ryhdyin taas maanwiljelykseen perunain kasvatuksella, mutta sekin tuotti sadan ruplan häwiön; ainoastaan omalla tonttimaallani wiljelin vielä omiksi

peuroja, pukkia ja muita pienempiä eläwiä. Peuran sarvista maksawat mongolit ja kiinalaiset 50 ruplasta 300 ruplaan saakka; niitä he käyttäwät lääkityksiinsä. Täällä asuu ihmisiä kaiken maailman kansoista: wenäläisiä, kiinalaisia, mongoleja, japanilaisia, korealaisia, amerikkalaisia, englantilaisia, saksalaisia, tanskalaisia, ruotsalaisia ja suomalaisia. Hallitus on wenäläisillä, mutta on täällä myöskin Kiinan ja Japanin konsulit, jotka pitäwät huolta heidän alamaistensa elämästä ja toimeentulosta.

Merkillisin kansa on mongolit, joita täällä paljo asuu. Ne halwentawat suuresti työpalkkoja, sillä he taitawat työskennellä kaikenlaisissa rakennustöissä, ottawat kruunulta urakatöitä, sahaawat lautoja, hakkaawat halkoja ja niittäwät heinää. Heidän kannattaa tehdä työnsä halwemmalla kuin muiden, sillä heidän elämänsä tarpeet

owat warsin wähäiset. He syöwät paljasta riisiryyni-puuroa ilman maitoa ja woita ja waatteen-
sa on heidän omaan tapaansa tehty yksinkertainen puku. Asunnot owat heillä myöskin halpoja; ne owat lepistä tehtyjä majoja, niin kuin kalakattikat suomessa, sisältä ja ulkoa sawetut ja akkunat enimmiten öljytystä paperista. Uunin asemasta palaa heillä malmisen padan alla walkea,

jonka sawu kulkee torwien kautta heidän makaus-wuoteensa alitse, jotka owat tawallista kolme neljännestä kyynärää korkealla maasta. Ulos kulkewa sawu lämmittää heitä maatessaan. Majan katto on joko heinistä tahi laudoista tehty. Heidän koko elantonsa woipi päiwässä maksaa 15 kopeekkaa, kun tätä vastaan kristityn ihmisen elanto maksaa noin ruplan päiwältä.

Tekstin puhtaaksikirjoitus ja taitto:

Siirtolaisuusinstituutti

<http://www.migrationinstitute.fi>

Alkuperäistekstit haettavissa

Historiallisesta sanomalehtikirjastosta osoitteessa:

<http://digi.lib.helsinki.fi/sanomalehti>

Yksittäisen lehden numero löytyy helpoimmin
sivuston **selailu**-toiminnon kautta.

Kansalliskirjaston DIGITOIDUT AINEISTOT

Suomeksi | På svenska | In English

Etusivu

Sanomalehdet

Pienpainatteet

Aikakauslehdet

Muut tietokannat ja verkkoaineistot

Pikahaku

Hae

HISTORIALLINEN SANOMALEHTIKIRJASTO

Pääsivu

Selailu

Haku

Tarkennettu haku

Artikkelihakemisto

Palaute

Tervetuloa tutustumaan Suomen historiaan ja menneeseen aikaan vanhojen sanomalehtien kautta!

för Helsingfors och L